

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/67/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3217010056
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Krč-Šebera
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3217010056.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a sudcov JUDr. Rastislava Vranku a JUDr. Romana Hargaša v trestnej veci proti obžalovanému Y.i I. pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. d/ Tr. zák. a iné, prejednal na verejnom zasadnutí dňa 23. augusta 2017 odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou a obžalovaného Y. I. proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 15. mája 2017, sp.zn.1T/17/2017, a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný Y. I. o d s u d z u j e podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l/, n/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 39 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov a 10 (desať) dní.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obžalovaný sa z a r a d ů j e na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 15. mája 2017, sp.zn.1T/17/2017 bol obžalovaný Y. I. uznaný za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. d/ Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

-dňa 19.12.2016 v čase okolo 15.40 hod. pod vplyvom alkoholu v Z. nad Z. neoprávnene vnikol do bytu č. X na druhom poschodí bytového domu na ul. M. XXX/XX patriaceho jeho bývalej manželke X. I., nar.XX.X.XXXX, Z. nad Z., ul. M. č.XXX/XX bez jej súhlasu tým spôsobom, že najskôr zabúchal na vchodové dvere bytu, ktoré po tom, čo ich menovaná poškodená pootvorila asi na 30 cm, a povedala mu, aby okamžite odišiel, ktorú výzvu obvinený neuposlúchol a oboma rukami strčil do dverí a vtlačil ich dnu, načo poškodená musela ustúpiť, vstúpil do bytu, pričom na opakované výzvy poškodenej aby z jej bytu odišiel nereagoval a poškodenej vulgárne nadával a vyhrážal sa jej slovami „ty suka, ojedala si ma o všetko, ty si myslíš, že toto je tvoje, ja som ťa prišiel zabiť“ rozhadzoval pri tom rukami zovretými v päst' vo vzdialenosti asi pol metra od poškodenej a opakovane sa jej vyhrážal slovami „ty piča, suka, ja ťa zabijem, ty si ma ojedala o všetko“ stále šiel k nej, poškodená cúvala a zo strachu, že by na ňu mohol zaútočiť vyšla z bytu do chodbičky nachádzajúcej sa pred bytom, odkiaľ volala policajtov, čím obvinený svojim konaním u poškodenej X. I. vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie, zranenie poškodenej spôsobené nebolo.

Za tieto trestné činy bol obžalovaný Y. I. odsúdený podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák. v spojení s § 39 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov nepodmienečne so zaradením na jeho výkon podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň okresný súd podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. uložil obžalovanému ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej pätnásťdňovej lehote napadol odvolaním prokurátor Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou (ďalej len „prokurátor“) pre nesprávnosť výroku o treste v neprospech obžalovaného a obžalovaný Y. I. pre nesprávnosť výroku o treste.

V písomných dôvodoch odvolania prokurátor uviedol, že je toho názoru, že okresný súd na základe uskutočneného dokazovania správne ustálil skutkový stav predmetnej veci, tento aj správne vyhodnotil po právnej stránke a taktiež správne konštatoval vinu obžalovaného. Taktiež má za to, že bolo opodstatnené obžalovanému uložiť ochranné opatrenie. Prokurátor sa nestotožňuje s jeho rozhodnutím o treste uloženom obžalovanému, a to z dôvodu, že tento bol uložený vo výmere, ktorá sa javí ako neprimerane mierna a zároveň je toho názoru, že trest v tej podobe, ako bol obžalovanému za jeho trestnú činnosť uložený nezohľadňuje hľadiská ochrany spoločnosti v zmysle generálnej a individuálnej prevencie. Prokurátor poukázal na to, že pokiaľ ide o obžalovaného Y. I. z vykonaného dokazovania nevyplynuli žiadne také okolnosti, ktoré by v jeho prípade odôvodňovali postup súdu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. a uplatniť tak u neho celkom výnimočný právny inštitút mimoriadneho zníženia trestu, a to navyiac v takom rozsiahlom meradle, kedy mu bol vymeraný trest odňatia slobody uložený pod dolnú hranicu trestnej sadzby viac ako o dve tretiny. Za takéto okolnosti podľa názoru prokurátora nie je možné považovať ani skutočnosti, že sa v jeho prípade jedná o osobu vo veku takmer 59 rokov, resp. že v jeho prípade ide o dôchodcu, prípadne, že v danom byte v minulosti žil a mal na jeho adrese registrovaný trvalý pobyt. Naopak prokurátor má za to, že táto skutočnosť práve zvyšuje závažnosť jeho konania, pretože do predmetného bytu, v ktorom naposledy žil so svojou bývalou manželkou v spoločnej domácnosti sa dostavil najpravdepodobnejšie už s úmyslom spáchať na nej trestný čin povahy tzv. domáceho násillia, pričom ako sa ukázalo, poškodená sa ani vo svojom vlastnom byte, v ktorom požívala ochranu svojej domovej slobody, sa pred obžalovaným nemohla cítiť bezpečne. Dôvodom pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby potom nie je ani skutočnosť, že sa činu dopustil pod vplyvom alkoholu. Zo záverov znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie totiž vyplýva, že požitý alkohol mal na jeho rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť iba forenzne nepodstatne významný vplyv. Prokurátor z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 36 písm. l/ Tr. zák. a § 37 písm. h/ Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na skúšobnú dobu vo výmere 5 rokov za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Zároveň navrhol uložiť mu v rámci probačného dohľadu primerané obmedzenia a povinnosti spočívajúce v zákaze úmyselného priblíženia sa k poškodenej X. I. na vzdialenosť kratšiu ako 50 metrov a v príkaze nezdržiavať sa v blízkosti jej obydllia. Zároveň je na mieste obžalovanému tiež zakázať požívanie alkoholu a iných návykových látok.

K odvolaniu prokurátora sa do konania verejného zasadnutia krajského súdu obžalovaný Y. I. písomne nevyjadril.

Obžalovaný Y. I. v písomných dôvodoch svojho odvolania, ktoré podal prostredníctvom svojho obhajcu pre nesprávnosť výroku o treste uviedol, že považuje uložený trest za neprimerane prísny a požiadal súd o revidovanie výšky trestu.

K odvolaniu obžalovaného Y. I. sa prokurátor písomne vyjadril. Vo svojom vyjadrení uviedol, že je toho názoru, že okresný súd na základe uskutočneného dokazovania správne ustálil skutkový stav predmetnej veci, tento správne vyhodnotil a po právnej stránke a taktiež správne konštatoval vinu obžalovaného. Dôvodne a vecne správne bolo tiež uloženie ochranného liečenia obžalovanému. Prokurátor sa nestotožnil iba s jeho rozhodnutím o treste odňatia slobody uloženom obžalovanému k čomu smerovalo odvolanie prokurátora podané v jeho neprospech proti výroku o treste uvedeného

rozsudku, nakoľko na rozdiel od obžalovaného považuje ho za neprimerane mierny. Prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. ako neopodstatnené zamietnuť.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne na verejnom zasadnutí krajského súdu navrhol, aby odvolací súd rozhodol v zmysle petitu písomných dôvodov odvolania prokurátora a zároveň navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný Y. I. a jeho obhajkyňa na verejnom zasadnutí krajského súdu navrhli, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám uložil obžalovanému miernejší trest odňatia slobody, nakoľko uložený trest okresným súdom považuje za neprimerane prísny. Zároveň navrhli odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátora a obžalovaného podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na verejnom zasadnutí dňa 23. augusta 2017 na podklade podaného odvolania prokurátorom pre nesprávnosť výroku o treste a odvolania obžalovaného pre nesprávnosť výroku o treste, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť len výrokov o treste napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že dôvodné je odvolanie obžalovaného Y. I. a vyplývajúce z obsahu odvolania prokurátora čiastočne aj jeho odvolanie. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ ide o preskúmanie správnosti postupu okresného súdu, ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním napadnutých výrokov rozsudku, z obsahu odvolaní prokurátora a obžalovaného vyplýva, že odvolania neobsahujú žiadne námietky voči postupu okresného súdu, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že okresný súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácie konania, teda výrokov o vine, ktoré neboli a ani nemohli byť napadnuté odvolaním (podľa § 257 ods. 5 Tr. por. súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním) a ktorých správnosť odvolací súd nemohol preskúmať, pochybil vo výroku, ktorým podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov nepodmienečne, pretože takto uložený trest obžalovanému okresným súdom je uložený v rozpore so zákonom a je neprimeraný.

Obžalovaný Y. I. bol uznaný za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom k § 138 písm. d/ Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák., za ktorý zákon ustanovuje trestnú sadzbu trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky až 8 rokov. Zároveň bol uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. k § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., za ktorý zákon ustanovuje trestnú sadzbu trestu odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov až 3 roky.

Odvolací súd zistil, že okresný súd pri ukladaní trestu odňatia slobody obžalovanému Y. I. pri určení jeho výmery postupoval v rozpore so zákonom, pričom mu uložil neprimeraný trest odňatia slobody.

Okresný súd pri ukladaní druhu a výmery trestu nedôsledne prihliadal na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák. s prihliadnutím na účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. Odvolací súd považuje za potrebné vysloviť názor, podľa ktorého na okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4 Tr. zák. nie je možné prihliadať mechanicky, ale v kontexte prejednávaného prípadu je potrebné priradiť im rozumný význam pre potreby naplnenia účelu trestu. Okresný súd pri ukladaní trestu nepostupoval v súlade s ustanoveniami § 34 ods. 1, ods. 3 a ods. 4 Tr. zák. a § 38 Tr. zák.

Okresný súd pochybil, keď pri ukladaní trestu obžalovanému zistil len jednu poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 Tr. zák. Odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd pri správnom postupe mal pri určovaní druhu a výmery trestu zistiť u obžalovaného poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l/ Tr. zák., že sa priznal k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval, no i poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm.

n/ Tr. zák., že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, keďže urobil na hlavnom pojednávaní okresného súdu vyhlásenie o vine a okresný súd jeho vyhlásenie v súlade s ustanovením § 257 ods. 5 Tr. por. prijal. Na druhej strane odvolací súd zistil jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zák., že obžalovaný spáchal viac trestných činov, pričom v tomto smere boli správne zistenia aj okresného súdu.

Pokiaľ ide o priznanie poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. n/ Tr. zák., krajský súd v tejto súvislosti uvádza, že podľa § 257 ods. 7 Tr. por., ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného prijíma, súčasne vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná. Obžalovaný takýmto postupom umožní prevziať výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní. V rámci súdneho konania podľa § 275 ods. 5 Tr. por., po priznaní viny páchatelom (obžalovaným) sa postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 aj písm. h/ Tr. por., t. j. že súd pred rozhodovaním o prijatí alebo neprijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 Tr. por. formou otázok zisťuje, či sa obžalovaný „dobrovoľne priznáva a uznáva vinu za spáchaný skutok, ktorý v obžalobe kvalifikuje ako trestný čin“, čím pri kladnej odpovedi napĺňa podmienku uvedenú v ustanovení § 36 písm. n/ Tr. zák. (viď. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn.4 Tdo 63/2016 zo dňa 25. októbra 2016).

Je taktiež potrebné zdôrazniť, že poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. spočívajúca v napomáhaní pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel pomáhal tým orgánom, ktoré sú určené na objasňovanie trestnej činnosti, teda nielen orgánom činným v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Tr. por.), ale aj súdu (§ 10 ods. 2 Tr. por.). Aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., t.j. že páchatel napomáhal príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti možno preto priznať aj v prípade, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobí vyhlásenie o priznaní viny (§ 257 Tr. por.).

Ďalej je potrebné uviesť, že najmä od 1. januára 2006, kedy nadobudli účinnosť nové trestnoprávne normy, došlo aj k zmene v posudzovaní obsahu jednotlivých poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Za situácie, kedy došlo k významnému posilneniu kontradiktórnosti konania pred súdom, keď prakticky ťažisko dokazovania prešlo na konanie pred súdom, má postoj obžalovaného k tomuto dokazovaniu dôležitý význam. Podľa § 257 ods. 7 Tr. por., ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná. Obžalovaný takýmto postupom umožní "prevziať" výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní. Primárne tým uľahčuje najmä činnosť prokurátora v trestnom stíhaní, konkrétne v štádiu konania pred súdom tým, že prokurátor už nemusí pred súdom navrhovať a vykonávať žiadne dôkazy za účelom preukázania pravdivosti svojich skutkových tvrdení v obžalobe, z ktorého dôvodu prokurátor na hlavnom pojednávaní už nemusí v tejto časti niesť pred súdom svoje dôkazné bremeno. V súlade s týmto názorom sú aj právne názory vyslovené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.10.2016, sp.zn.4Tdo/63/2016, na obsah odôvodnenia ktorého uznesenia tento senát týmto poukazuje. Obžalovaný Y. I. tým, že pred súdom urobil vyhlásenie o vine, teda podstatne uľahčil dokazovanie jeho trestnej činnosti, preto podľa názoru odvolacieho súdu takýto postoj obžalovaného bolo potrebné pri ukladaní trestu tiež zohľadniť.

Takýto postoj v uvedenom smere nie je pritom ani v rozpore so stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp.zn.Tpj/55/2016, na zjednotenie v otázke možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n/ a písm. l/ Trestného zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/ alebo písm. c/ Trestného poriadku uverejnenom v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 5/2017 pod č.44.

V citovanom stanovisku sú uvedené štyri právne vety, podľa ktorých:

1/ súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel kontradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona,

2/ poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona predpokladá okrem priznania sa páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa

konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatel'a (procesne ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova),

3/ analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu,

4/ ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a *minor ad maior* (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

Z citovaných právnych viet a ich odôvodnenia v predmetnom stanovisku vyplýva, že prvá z právnych viet sa vyjadruje negatívne k možnosti považovať samotné priznanie sa obžalovaného k spáchaniu trestného činu za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona s tým, že priznanie sa je poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona a aby bolo možné zohľadniť v prospech páchatel'a (procesne ako obvineného) aj poľahčujúcu okolnosť podľa písmena n/ naposledy označeného ustanovenia, musí k samotnému priznaniu sa pristúpiť uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívna účasť obvineného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (napr. rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, previerka výpovede na mieste činu).

Druhá z právnych viet sa venuje poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Trestného poriadku (páchatel' sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval).

Tretia právna veta sa na účely vety štvrtej zaoberá možnosťou použitia analógie v trestnom práve hmotnom, teda pri aplikácii Trestného zákona, pričom objasňuje, v ktorom smere je analógia neprípustná a v ktorom ju je naopak možné a potrebné použiť - teda ak zákon výslovne nepokrýva určitú situáciu a jej riešenie ponúka iný, podobný zákonný inštitút.

Napokon štvrtá právna veta rieši otázku zvýhodnenia páchatel'a (procesne ako obžalovaného), ktorý uznal vinu a súd jeho vyhlásenie prijal, možnosťou mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4/ Trestného zákona per analogiam a pri použití argumentu a *minor ad maior* (od menšieho k väčšiemu) aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom).

Citované stanovisko teda nielenže nevyklučuje, vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu týkajúce sa priznania obžalovaného, možnosť aplikácie „iba“ ustanovenia § 36 písm. n/ Tr. zák. pri uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. (po prijatí vyhlásenia obvineného, že je vinný, súdom), ale navyše umožňuje aplikáciu pre obvineného podstatne priaznivejšieho postupu podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4/ Tr. zák. per analogiam možnosťou mimoriadneho zníženia trestu (rovnako ako páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste).

Pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., je potrebné uviesť, že podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. môže súd páchatel'ovi znížiť (uložiť) trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom, ak vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Zo znenia citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že hoci neviaže jeho aplikáciu na „výnimočné“ okolnosti prípadu, ani na „mimoriadne“ pomery páchatel'a, už z názvu ustanovenia § 39 Tr. zák. a jeho výkladu vyplýva, že ide o mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody a nie o pravidelný postup súdu. Z uvedeného dôvodu sa použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. nemôže odôvodniť len bežne sa vyskytujúcimi skutočnosťami, ale súd môže pristúpiť k mimoriadnemu zníženiu trestu len za existencie takých okolností alebo pomerov, ktoré sa u trestných činov a ich páchatel'ov bežne nevyskytujú a ktoré je možné vyhodnotiť v prospech páchatel'ov. Práve

táto ich výnimočnosť alebo neštandardnosť objektívne spôsobuje, že trest ukladaný v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby by bol pre páchatel'a neprimerane prísny a na dosiahnutie účelu trestu by postačoval aj trest kratšieho trvania. Pri rešpektovaní zásady adekvátnosti trestu s prihliadnutím na povahu, závažnosť činu a osobu páchatel'a preto trestný zákon umožňuje súdu na túto situáciu reagovať možnosťou mimoriadneho zníženia trestu aj pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom, pričom je dôležité, aby súd jeho uplatnenie vždy argumentačne odôvodnil takým spôsobom, aby nevznikli žiadne pochybnosti o oprávnenosti použitia tohto ustanovenia. V posudzovanej veci dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd správne poukázal na skutočnosti, ktoré odôvodňujú použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. Správne poukázal na skutočnosť, že obžalovaný mal trvalý pobyt na M. ulici XXX/XX, Z. nad Z. v predmetnom byte od 17.1.2000 do 17.10.2016, pričom ku skutku došlo dňa 19.12.2016 (približne 2 mesiace po zrušení trvalého pobytu). Skutku sa dopustil v stave stredne ťažkej simplexnej opilsti. Okresný súd rovnako správne poukázal i na skutočnosť, že obžalovaný je v súčasnosti vo veku 59 rokov, doposiaľ nebol súdne trestaný, obžalovaný je od roku 2013 na dôchodku (naposledy bol zamestnaný od 1.5.2014 do 31.12.2015 v R. J. M., s.r.o. Z.). U obžalovaného bol zistený syndróm závislosti od alkoholu, pričom si uvedomuje túto jeho ťarchu, keďže má záujem sa liečiť a s uložením protialkoholického liečenia súhlasí. Odvolací súd sa s týmito zisteniami okresného súdu stotožnil, avšak dospel k záveru, že za súčasného uloženia ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou obžalovanému, je trest uložený obžalovanému okresným súdom vo výmere 10 mesiacov neprimerane prísny.

Odvolací súd na podklade dôvodne podaného odvolania obžalovaného zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok v celom výroku o treste a pochybenie okresného súdu napravil sám postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. tak, že obžalovanému Y. I. uložil podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l/, písm. n/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák. a § 39 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov a 10 dní nepodmienečne so zaradením na jeho výkon podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Takto uložený úhrnný trest, spolu s dôvodne a v súlade so zákonom uloženým ochranným protialkoholickým liečeným ambulantnou formou zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1 až 4 Tr. zák. konkrétnej závažnosti spáchaného trestného činu vyplývajúcej z jeho povahy a spôsobu spáchania, zisteným poľahčujúcim a priťažujúcim okolnosťami, ako aj pomerom obžalovaného a možnosťami jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Odvolací súd pri ukladaní trestu ako je vyššie uvedené u obžalovaného Y. I. pritom zistil dve poľahčujúce okolnosti, a to podľa § 36 písm. l/ Tr. zák., že sa obžalovaný k trestnej činnosti priznal a trestný čin úprimne oľutoval a podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom (keďže na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine a okresný súd jeho vyhlásenie prijal). U obžalovaného na druhej strane zistil jednu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h/ Tr. zák., že spáchal viac trestných činov, pričom v tomto smere boli správne už i zistenia okresného súdu.

Odvolací súd v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Pokiaľ ide o odvolanie prokurátora, je potrebné uviesť, že prokurátor vyplývajúci z obsahu jeho odvolania nepodal odvolanie v neprospech obžalovaného, ale v jeho prospech, keďže navrhol, aby bol obžalovanému po zrušení výroku o treste napadnutého rozsudku (úhrnného nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov), uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmienečným odkladom jeho výkonu podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na skúšobnú dobu vo výmere 5 rokov za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe vrátane navrhovaných primeraných obmedzení a povinností. Krajský súd v tejto súvislosti uvádza, že podmienečný trest odňatia slobody nemôže byť predsa prísnejší ako trest odňatia slobody spojený s jeho priamym nepodmienečným výkonom. Vzhľadom na túto skutočnosť, odvolací súd rozhodoval i o odvolaní prokurátora, a keďže odvolanie prokurátora bolo podľa jeho obsahu podané pre nesprávnosť výroku o treste v prospech obžalovaného, odvolací súd čiastočne vyhovel aj odvolaniu prokurátora.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Ostatné výroky napadnutého rozsudku zostávajú nezmenené.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.